

Prestatieafspraken werken en verdienen een vervolg

persbericht 20 maart 2017

Prestatieafspraken hebben de onderwijskwaliteit, het studiesucces en de profilering van universiteiten en hogescholen bevorderd. De afspraken hebben ook een positief effect gehad op het overheidsbeleid: er is sprake van een betere afstemming en een grotere transparantie van doelen en resultaten op zowel landelijk als instellingsniveau. Dit concludeert de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek in haar advies aan de bewindslieden van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Economische Zaken over het vervolgproces. Wel dient de vormgeving van toekomstige afspraken te worden bijgesteld op grond van de ervaringen in de eerste ronde.

De Reviewcommissie doet daartoe de volgende aanbevelingen:

- **Continueer het individuele karakter van de afspraken.** Gebleken is dat de huidige afspraken van de overheid met individuele instellingen effectiever zijn dan de eerdere collectieve afspraken met de Vereniging Hogescholen en de VSNU.
- **Het verbinden van financiële gevolgen aan afspraken draagt bij aan de effectiviteit.** Zowel uit de internationale literatuur als uit de Nederlandse ervaringen blijkt dat afspraken door alle partijen serieuzer worden genomen en meer impact hebben indien er financiële consequenties aan worden verbonden. De nu gehanteerde korting voor onvoldoende presterende instellingen dient vervangen te worden door het belonen van de best presterende instellingen. Financiële consequenties dienen alleen te worden verbonden aan doelen die door de instelling in voldoende mate kunnen worden beïnvloed.
- **Afspraken dienen betrekking te hebben op concrete doelen en resultaten.** De commissie onderkent de beperkingen van het werken met indicatoren: niet alles wat waardevol is kan gemeten worden. Daarom is het van belang dat in de beoordeling van en de verantwoording over de resultaten van de afspraken ruimte is voor de context en het achterliggende verhaal van de instelling.
- **Instellingen moeten meer ruimte krijgen om eigen keuzes te maken die passen bij hun profiel.** Maar er zijn ook landelijke prioriteiten van de overheid ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie waar elke instelling zich over dient te verantwoorden.
- **Vergroot de betrokkenheid van stakeholders (horizontale verantwoording) maar handhaaf ook de verticale verantwoording.** Horizontale afstemming tussen instellingen en hun diverse 'stakeholders' is van belang. Maar ook de verticale lijn is essentieel met het oog op de stelselverantwoordelijkheid van de overheid, de aansluiting op nationale prioriteiten, consistente beoordeling en landelijke transparantie.
- **Continueer de publieke financiering van de Centres of Expertise in het hbo.** Geef naast de aansluiting bij de topsectoren ook ruimte aan Centres in de publieke sector. Hanteer een gedifferentieerde benadering en handhaaf de criteria rond zwaartepuntvorming en cofinanciering.
- **De huidige functie van de Reviewcommissie dient opnieuw buiten het departement te worden gelegd.** Het beter op elkaar afstemmen van taken van NVAO, Inspectie HO, CDHO (Commissie 'Doelmatigheid HO') en tijdelijke met een bepaald doel ingestelde organen als de Reviewcommissie kan tot een aanzienlijke vereenvoudiging leiden. De commissie pleit daarbij voor een onderscheid tussen twee hoofdfuncties: ten eerste de beoordeling van de basiskwaliteit en ten tweede afspraken over kwaliteitsverbetering, profilering, prestaties en doelmatigheid.

Noot voor de redactie: voor vragen en nadere informatie kunt u terecht bij de secretaris van de Reviewcommissie, dhr. W.A. van Niekerk (06 2907 6601), info@rchoo.nl of kijk op www.rchoo.nl